

SUOMEN LATU

Anne Rautiainen

Jokamiehenoikeudet, liikkuminen ja toimiminen toisen alueella ulkona

Julkaisu ulkona liikkumisen ja oleskelun pelisäännöistä

- Perustuu voimassa oleviin säädöksiin
- Käsitellään asiaa
  - erilaisten toimintaympäristöjen näkökulmasta
  - erilaisten toimintojen näkökulmasta
- Käsitellään asioita, jotka
  - ovat jokamiehenoikeutta
  - eivät ole jokamiehenoikeutta, mutta eivät tietyin edellytyksin vaadi myöskään maanomistajan suostumusta
  - vaativat maanomistajan suostumuksen ja luvan

- Käsikirjoitus tehty jatkuvassa yhteistyössä ympäristöministeriön ja MTK:n kanssa. Tiiviisti mukana myös ulkoilufoorumin jäsenjärjestöt ja Metsähallitus.
- Lausuntokierros oli keväällä 2011, valmis 12/2011
- Julkaistaan paperiversiona ja päivitettävänä verkkoversiona
- Julkaisussa käsitellään jokamiehenoikeuksia ja ulkoiluun liittyviä reunaehtoja voimassa olevan lainsäädännön valossa. Lisäksi julkaisussa esitellään hyviä käytäntöjä.
- Jatkotoimet avoinna

Sisällöstä, toimintaympäristöjä

- Kotirauhan suojaama alue
- Metsät
- Yksityistiet
- Pellot ja laitumet
- Poronhoitoalue
- Luonnonsuojelualueet
- Virkistysalueet
- Puolustusvoimien alueet

13.10.2011

Sisällöstä, ulkoilulajien näkökulma

- Kävely, pyöräily, hiihto ym
- Ratsastus, koirat
- Uinti ja vedenotto
- Luonnontuotteet (marjat, sienet, käävät, kasvit ym)
- Geokätköily, kiipeily, veneily
- Maa-ainesten otto, ilmailu
- Mootto- ja liikenne

Yleistä lausunnoista (65 kpl)

Pääsääntöisesti julkaisua pidettiin tarpeellisena.

Pidettiin hyvänä, että se huomioi sekä maanomistajan että liikkujan näkökulman.

Pidettiin hyvänä, että siinä taustoitetaan asioita selkeästi lainsäädännöllä ja asetuksilla.

Sisältöä pidettiin kattavana.

Jokamiehen oikeuden ydin

- Jokamiehen oikeus on tosiasiasa mahdollisuus
- Ei saa aiheuttaa vähäistä suurempaa haittaa tai häiriötä eikä estää tai haitata maanomistajan maankäyttöä
- Jokamiehen oikeuksien käyttö on maksutonta, oikeus on sama kaikille Suomessa oleskeleville, eikä se riipu käytön tarkoituksesta

Luonnontuotteiden keruu

Luonnontuotteiden kaupallinen keruu on mahdollista JMO:lla. Sillä kuka kerää ja mitä tarkoitusta varten, ei ole merkitystä keruun kannalta.

Joissain lausunnoissa tuotiin esiin, että kaupallisen luonnontuotteiden keruun tai muun kaupallisen toiminnan ei tulisi kuulua jokamiehen oikeuteen. Tällaiselle linjaukselle ei kuitenkaan ole perusteita.

Ongelma: rikoslain luonnontuotteiden keruun mahdollistavaa pykälää ei ole kirjoitettu biologisesta näkökulmasta

13.10.2011

- *RL: Tämän luvun säännökset eivät koske maassa olevien kuivien risujen, maahan pudonneiden käpyjen tai pähkinöiden taikka luonnonvaraisten marjojen, sienten, kukkien tai jäkälää ja sammalta lukuun ottamatta, muiden sellaisten luonnontuotteiden keräämistä toisen maalta.*

Helppoja mm.

- Marjat, sienet
- Risut
- Pienet kivet
- Hirven sarvet
- Sammal, jäkälä
- Puut ja niiden kaarna ym

Hankalampia mm.

- Puiden marjat
- Käävät
- Kasvien keruun mittakaava

Koska julkaisu perustuu voimassa olevaan lainsäädäntöön, ei näitä kysymyksiä nytkään pystytä yksiselitteisesti ja varmasti ratkaisemaan. Varmaa on, että sopu sijaa antaa ja että usein on perusteltua kysyä maanomistajan suostumus, vaikka laki ei sitä edellyttäisikään.

KIITOS!

Lisätietoja:

anne.rautiainen@suomenlatu.fi

